

Pénzforgalom az Erdélyi Fejedelemség területén

Dr. Buza János

Ny. egyetemi tanár;
(Bp.-i Corvinus Egy; Miskolci Egyetem; Bp.-i Műszaki Egy.)
MTA doktora (történelemtudomány)
E-mail: janos.buza@uni-corvinus.hu

Az Erdélyi Fejedelemség pénzverése a magyarországi mintát követte. Értékes aranyforintokat, majd a 16. közepétől tallérokat is vertek, de a váltópénzek (dénárok és garasok) kibocsátása szerény mennyiségű volt.

Az Erdélyi Fejedelemség területére külföldi veretek is benyomultak. A Török Birodalom váltópénze már a hódítás előtt felbukkant a határ menti pénzforgalomban, Erdély egész területén azonban nem játszott jelentős szerepet; a török aranypénzek forgalma nem okozott zavarokat.

A Földközi-tenger térségében forgott pénzek egy része az Oszmán (Török) Birodalmon át Erdélybe is eljutott; a „timon” néven ismert veret francia váltópénz volt, számos nyoma maradt az „oroszlános talléroknak” és az „oláh zlot” nevű pénzeknek; mindkettő németalföldi eredetű ezüstpénz volt.

A Német-római Birodalomból főként tallérok áramlottak be Erdélybe, különösen kedveltek voltak a szász és az ún. „gréci” – többnyire tirolai – tallérok.

A váltópénzek közül a különböző címletű lengyel garasok (polturák, dutkák) játszottak fontos szerepet az Erdélyi Fejedelemség pénzforgalmában.

Az Erdélyi Fejedelemség pénzverésének technikai színvonala magasabb volt az Oszmán Birodaloménál, az erdélyi tallérok nagyobb része már a 16. század végén – az akkor legkorszerűbb – hengeres pénznyomással készült; Nyugatról kelet felé haladva az Erdélyi Fejedelemség pénzverése volt az európai színvonalú pénzverés utolsó állomása.

Az Erdélyi Fejedelemség gazdaságát, pénzforgalmát kedvezőtlenül befolyásolta a Török Birodalomnak fizetett adó, amelyik a jó minőségű, nemesfém-pénz tekintélyes hányadát kiszívta az országból.

Ajánlott irodalom:

Huszár Lajos: Az Erdélyi Fejedelemség pénzverése. Budapest, 1995.

Huszár Lajos – Papp Ferenc – Winkler Judit: Erdélyi éremművészet a 16 – 18. században. București, 1996.